

Straat	Huisnr	StatusNaam	MemoMonument
Aan voet van een driestammige berk	ongenummerd	rijksmonument	Snippertsteen, zwerfsteen oorspronkelijk aan voet van driestammige berk; scheiding tussen Lutter-, Lossen- en Lonnekermarke. Rijksmonumentnr. 46603
Amelinklaan	9	gemeentelijk monument	LANDHUIS "T AMELINK" is in 1922 gebouwd in opdracht van mevrouw Van Heek-Blijdenstein. Het ontwerp is afkomstig van de architect S. de Clerq uit 's Gravenhage. De tuin werd in 1870 door P.H. Watez aangelegd en vervolgens in 1925 gewijzigd
Arendsweg	95, 97, 98, 102, 108	gemeentelijk monument	STATION BROEKHEURNE, gebouwd aan het eind van de 19de eeuw. Het complex bestaat uit een OVERLAADSTATION, DOUANEWONING, STATION met WONING en CAFÉ. De objecten zijn gelegen aan de voormalige spoorlijn tussen Enschede en Ahaus.
Ariënsplein	2	rijksmonument	Vrijstaand HERENHUIS "SONNEVANCK", in 1911 gebouwd als burgemeesterswoning voor Edo Bergsma naar een ontwerp van de stadsarchitect A.H. Op ten Noort. Het ontwerp vertoont de invloed van het rationele bouwen van Berlage. De recente aanbouw, die in verband met de functie van opleidingsinstituut aan de achterzijde is toegevoegd, valt buiten de bescherming. Door de uitbreiding is de achtergevel enigszins gewijzigd evenals het interieur. Rijksmonumentnr. 510625
Ariënsplein	3	rijksmonument	De HOGERE TEXTIELSCHOOL "DE MAERE", in 1922 gebouwd door de Dienst Gemeentewerken. De Textielschool is in 1909 als onderwijsinstelling uit de Nederlandse School voor Nijverheid en Handel ontstaan, in 1918 gevolgd door de Hogere Textielschool. Rijksmonumentnr. 510617.
Atjehstraat	27	gemeentelijk monument	Voormalig VERENIGINGSGEBOUW voor de Hersteld Apostolische gemeente. In 1921 gebouwd samen met het naastgelegen woonhuis. De gehele constructie, muren en kap, wordt ondersteund door gelamineerde houten gebogen spanten (Hetzerspanten).
Beckumerstraat	51	rijksmonument	BOERDERIJCOMPLEX "DE MANS" bestaande uit een grote BOERDERIJ van het hallehuistype, een grote SCHUUR en een klein VEESCHUURTJE. De boerderij dateert in oorsprong uit 1789 maar is in 1860 (bedrijfsgedeelte) en in 1914 (woonhuisgedeelte) verbouwd. Rijksmonumentnrs. 510570, 510571, 510572
Beckumerstraat	160 / 162	gemeentelijk monument	DUBBELE WONING MET KAS, gebouwd in 1907 in opdracht van de agrariër W.Wevers. De woningen zijn met de langzgevel gelegen aan de Beckumerstraat in het dorp Boekelo. Het object is gebouwd als boerderij en later gesplitst in twee woningen.
Beldershoekweg	250	rijksmonument	Tot woonhuis verbouwd VAKWERKBOERDERIJTJE "MENZO". Plint van blokken Bentheimersteen voorzien van verdiepte velden. Rijksmonumentnr. 15285
Bentrotstraat	2-26	gemeentelijk monument	APPARTEMENTENGEBOUW uit 1952 ontworpen door architect J.Jans. Bijzonder onder andere vanwege de kenmerkende bouwstijl eind jaren '50, de positie binnen het oeuvre van de architect en de ensemblewaarde.
Berenbroeksweg	38-40	rijksmonument	Oosttwents BOERDERIJCOMPLEX "HET BERENBROEK", bestaande uit BOERDERIJ met bovenkamer (gedateerd 1771 en 1797), wat het gebintstelsel betreft wellicht nog tweede helft 18e-eeuwse grote SCHUUR, ten dele met veldkeijtes bestraat erf, en vermoedelijk eerste kwart 20e-eeuws THEEHUISJE. Rijksmonumentnrs. 15286, 387937, 387947.
Bisschopstraat	43-45	gemeentelijk monument	CHAUFFEURSWONING, rond 1920 gebouwd in opdracht van de fabrikant J.B. Blijdenstein naar een ontwerp van de architect A.G. Beltman (Enschede). Hoogstwaarschijnlijk hoorde de woning bij herenhuis De Grootte Schuur.
Blekerstraat	43 - 49 oneven	gemeentelijk monument	Blok HERENHUIZEN, gebouwd rond 1915. De herenhuisen zijn gelegen aan de Blekerstraat, aan de rand van het toenmalige stadserf. De panden staan in een rij van arbeiderswoningen uit het begin van de 20ste eeuw.
Boddenkampsingel	40	rijksmonument	HERENHUIS "DE WIGWAM", in 1928 in Um 1800-stijl gebouwd naar een ontwerp van de architect Karel Muller voor H. van Heek. Het pand dat thans in gebruik is als muziekschool staat aan de Boddenkampsingel tegenover het G.J. van Heekpark. Rijksmonumentnr. 510635
Boddenkampsingel	80	gemeentelijk monument	AMBACHTSCHOOL VOOR ENSCHEDE EN OMSTREKEN. Gebouwd in 1916 naar een ontwerp van de architect A.G. Beltman (Enschede). Tijdens de Tweede Wereldoorlog is de school gedeeltelijk verwoest. Bij de renovatie na de oorlog is de kapvorm van de school vervangen.
Boekelerhofweg	75	rijksmonument	BOERDERIJ van het dwarshuistype, omstreeks 1943 in opdracht van de familie Van Heek van landgoed "Het Stroot" gebouwd. De jachtkamer in het woonhuisgedeelte wordt nog als zodanig gebruikt. Rijksmonumentnr. 510620
Boekelose stoomblekerij	55-117	rijksmonument	Het FABRIEKSGEBOUW/PAKHUIS vormde oorspronkelijk een onderdeel van stoomblekerij Van Heek & Co. Het is een van de weinige oorspronkelijke gebouwen op het fabrieksterrein die in redelijk originele staat verkeren. (<i>Oude Texoprint</i>) Rijksmonumentnr. 510621

Boekweitstraat	16	gemeentelijk monument	OPENBARE LAGERE SCHOOL "HET STEVENFENNE". De school is gebouwd omstreeks 1930, in opdracht van de gemeente Enschede. De school is opgetrokken in de voor scholen veel gebruikte Amsterdamse Schoolstijl.
Boerderijweg	10	gemeentelijk monument	MENSA, gebouwd in 1964 naar ontwerp van Piet Blom. De stedenbouwkundige aanleg van het campusterrein van de Universiteit Twente was in de jaren '60 in handen van Van Emden en Van Tijen.
Boerderijweg	77	gemeentelijk monument	VAKWERKSCHUUR, gelegen nabij het terrein van de Universiteit van Twente. De vakwerkvulling is van latere tijd. De schuur is opgetrokken vanuit een rechthoekige plattegrond, in vakwerk, over één bouwlaag.
Bonekampweg	bij 125	rijksmonument	KOEPEL "DE BOONEKAMP", genoemd naar erve De Bonenkamp, is in 1919 gebouwd in opdracht van Herman van Heek. Oorspronkelijk hoorde de koepel bij landgoed De Hoge Boekel. De koepel is uitgevoerd in neo-Louis XIV stijl. Rijksmonumentnr. 510598
Borstelweg	29	gemeentelijk monument	VOLKSPARKSCHOOL, gebouwd in het eerste kwart van de 20e eeuw. De school is opvallend gelegen aan het einde van de Borstelweg aan de zijde van het Volkspark.
Boulevard 1945	324-326	gemeentelijk monument	POSTKANTOOR gebouwd in 1960 in opdracht van de Rijksgebouwendienst naar een ontwerp van de architect F.C.J. Dingemans (Utrecht). Het postkantoor is markant gelegen aan de Boulevard 1945 in het centrum van Enschede.
Bouwhuislaan	24	gemeentelijk monument	LANDHUIS "T BOUWHUIS", gebouwd in 1923-1926 in opdracht van J.F. Scholten. Het ontwerp is afkomstig van de architect J.W. Hanrath (Hilversum). Het landhuis is in een sobere bouwstijl opgetrokken.
Breugelmansgaarde/ Parallelweg	2-188	gemeentelijk monument	De voormalige STOOMSPINNERIJ VAN HEEK & CO is in twee fasen opgebouwd. In 1892 werd er naar het ontwerp van architect G. Beltman (Enschede) het neoclassicistische pakhuis gebouwd.
Broekheurnerheegde	ongenummerd	rijksmonument	Heegesteent, zwerfkei in weide achter Broekheurnerheegde; scheiding tussen Usselermarke en Buursermarke. Coördinaten X 256.444 Y 464.871 Rijksmonumentnr. 46591.
Bruninkslaan	24-26	rijksmonument	Imposant Twents BOERDERIJCOMPLEX "GROOT BRUNINK", gelegen in een zeer fraaie omgeving. De BOERDERIJ zelf, de bovenkamer en het losstaande WONINKJE worden alle gedekt door zadeldaken tussen gevels met houten geveltopbeschiëting. Vensters met roedenverdeling. Rijksmonumentnr. 15287
Buitenzorgplein	4-5	gemeentelijk monument	<u>Zie Varviksingel 26-28</u>
Bultsweg	170	gemeentelijk monument	De SCHOOL "HET GLANERVELD" is gebouwd rond 1930 en wordt ook wel Pestalozzischool genoemd. In 1960 is de entree van de school verplaatst en werd de kamer van het hoofd van de school naar de entree verplaatst (halfronde deel).
Burg. Stroinkstraat	320	rijksmonument	BOERDERIJ van het hallehuistype uit 1908 met aangebouwde SCHUUR naar een ontwerp van de timmerman H.C. Geerdink uit Usselo. Op deze plek stond voor die tijd een los hoës dat in 1908 in opdracht van J.K. Schukkert is verbouwd tot de huidige boerderij. Rijksmonumentnr. 510622
Burg. Stroinkstraat	341	rijksmonument	BOERDERIJ "DE HORSTE" met zadeldak en houten geveltoppen. Voorgevel en bovenkamer op plint van Bentheimer steen; bovenkamer in vakwerk, gevelsteen 1778. Rijksmonumentnr. 15317
Burg. Stroinkstraat	395	rijksmonument	Houten BADHUISJE met een op plattelandsarchitectuur geïnspireerde vormgeving, in 1922 in opdracht van de textielabrikant H.W. Ter Kuile gebouwd in een vijver op het landgoed 't Lansink in Tweekelo. Rijksmonumentnr. 510631
C.J. Snuifstraat	5 -15 oneven	gemeentelijk monument	DRIE DUBBELE WOONHUIZEN, gelegen in een arbeiderswijk ten oosten van het stadscentrum van Enschede. De woningen zijn in 1907 gebouwd naar een ontwerp van bouwkundige R. van der Woerd (Enschede).
De Braakweg	140	gemeentelijk monument	Het KOETSHUIS aan de Braakweg is gebouwd in 1884 in opdracht van Tattersall & Holdsworth Machinefabrieken en Magazijnen "de Globe". Het koetshuis vormt hoogstwaarschijnlijk een ensemble met de boerderij "De Brack", gelegen aan de overzijde.
De Braakweg	141	gemeentelijk monument	BOERDERIJ "DE BRACK" werd in 1938 verbouwd naar de huidige vorm. Daarvoor stond er een eenvoudige boerderij. De architect van deze verbouwing was J.D.G. Balder. Hij werkte in opdracht van de N.V. Tattersall en Holdsworth Machinefabrieken en Magazijnen "de Globe".
De Heurne	26	gemeentelijk monument	WINKEL/WONING, gelegen aan De Heurne, gebouwd in 1912 in Art Nouveau stijl. In 1929 werd de winkelpui gewijzigd waarbij de entree naar de linkerzijde verplaatst. In 1981 is het pand gerestaureerd en werd de entree weer naar de originele plaats gezet.
De Heurne	34	gemeentelijk monument	WINKEL/WOONHUIS, gelegen aan De Heurne in het stadserf van Enschede. Het gebouw werd in 1937 naar een ontwerp van de architect Joh. Sluymer (Deventer) gebouwd. Het is een opvallend pand in de stijl van de Nieuwe Zakelijkheid.
De Heurne	47-47a	gemeentelijk monument	WINKEL/WOONHUIS, gelegen aan De Heurne in het stadserf van Enschede. Het pand is in 1904 opgetrokken in neo-renaissancistische stijl, in opdracht van A. Elhorst. Het ontwerp is van de hand van de bouwkundige H.E. Zeggelink (Enschede).

De Klomp	35	rijksmonument	"HET ELDERINKSHUIS", vijf traveeën breed pand met lijstgevel in Lodewijk XVI-trant; voor het schilddak een driehoekig fronton over de middelste drie traveeën. Voordeuromlijsting; beeldhouwde guirlandes in de plint onder de beganegrondvensters. Rijksmonumentnr. 15301
De Ruyterlaan	2-4	gemeentelijk monument	WOONHUIS, gebouwd rond 1910 en gelegen op de hoek van de M.H. Tromplaan en de Ruyterlaan. Inmiddels is het pand in gebruik als kantoor, daartoe is de ingangspartij vernieuwd.
Derkinkweg	65	rijksmonument	Fraai gelegen en aanzienlijk Twents BOERDERIJENCOMPLEX ERVE "HET HEUTINK", bestaande uit de BOERDERIJ, gedekt door een zadeldak tussen houten topgevels, waarvan die aan de achterzijde overkraagt op consoles met datering (1771), een SCHUURTJE onder zadeldak waarin restanten van vakwerk; aan de achterzijde op het erf een grote SCHUUR. Rijksmonumentnr. 15296
Deurningerstraat	212	gemeentelijk monument	PASTORIE, van de R.K. Kerk "O.L.V. van Altijddurende Bijstand" (Mariakerk). De Pastorie werd ontworpen door N. Rigter uit Bussum. In 1926 werd er met de bouw gestart, een jaar na de start van het bouwen van de naastgelegen kerk.
Deurningerstraat	214	gemeentelijk monument	R.K. KERK "O.L.V. VAN ALTIJDDURENDE BIJSTAND" (Mariakerk), gebouwd in 1926 naar een ontwerp van de architect J. Stuyt (Den Haag) en uitgevoerd door de architect Joh. Sluymer (Deventer). Het hoofdaltaar werd ontworpen door de edelsmeden Brom (Utrecht).
Deurningerstraat	401	rijksmonument	ZWERFSTEEN in tuin Deurningerstraat 401. Scheiding Lonneker- en Esmarke. Coördinaten X 257.273 Y 473.064. Rijksmonumentnr. 46608
Deurningerstraat	ongenummerd	gemeentelijk monument	Het belang van de BEGRAAFPLAATS is gelegen in de eraan verbonden geschiedkundige herinneringen, de ligging ervan in de stad en de aanwezigheid van meerdere grafstenen met historische waarde. Van belang is ook de poort van classicistische vormgeving, zandstenen hekpalen, afgesloten door een bol. Voormalig "Boerenkerkhof".
Dorpsstraat	96	gemeentelijk monument	ROOMS-KATHOLIEKE KERK "ST. JACOBUS DE MEERDERE", gebouwd in 1911-1912 naar een ontwerp van de architect W. te Riele. De grote kerk is markant gelegen aan het Dorpsplein in Lonneker.
Dorpsstraat	237	gemeentelijk monument	MUZIEKTENT, gebouwd in 1920. De beeldbepalende muziektent is gelegen aan het Dorpsplein in Lonneker en word omgeven door een plaatselijk café en de kerk. De muziektent is opgetrokken vanuit een veelvormige plattegrond in hout.
Dr J. Wagenaarstraat	6	gemeentelijk monument	VREDESKERK, gebouwd in 1953 in opdracht van het college van kerkvoogden van de Nederlands Hervormde gemeente te Enschede. Het ontwerp van de kerk is van W.K. de Wijs junior en senior en J. Jans (Hengelo).
Drienermarkeweg	25	rijksmonument	LANDHUIS "DRIENER MARKE" is gebouwd in 1930 naar ontwerp van de architect W. Hamdorff in opdracht van A.M. de Koning. Het huis is ontworpen in Amsterdamse Schoolstijl, gebaseerd op organische vormen, waarbij de constructie ondergeschikt is gemaakt. Rijksmonumentnr. 510604
Haagsebosweg	ongenummerd	rijksmonument	ZWERFSTEEN in wegberm einde Haagsebosweg; scheiding Lutter- en Lonnekermarke. Rijksmonumentnr. 46601
Elshofplein	7	rijksmonument	Op initiatief van de vereniging De School met de Bijbel werd in 1931 de "VIERDE SCHOOL MET DEN BIJBEL" gebouwd aan het Elshofplein. Rijksmonumentnr. 510638
Emmastraat	2 - 8 even	gemeentelijk monument	WONINGEN, gelegen op een markant punt op de hoek van de Emmastraat en Haaksbergerstraat. Het gebouw is niet als één geheel opgetrokken. Zowel in 1901 als in 1912 werd er een bouwdeel aangebouwd naar ontwerp van de Enschedese architect H. Reijge.
Engerinksweg	125	rijksmonument	BAKHUIS op plint van Bentheimer steen; gaaf vakwerk in de beide zijwanden. Op het erve "Het Engerink". Rijksmonumentnr. 15288
Espootstraat	182	gemeentelijk monument	Het belang van deze VILLA is gelegen in de aan de textielindustrie verbonden geschiedkundige herinneringen. Villa is redelijk gaaf voorbeeld van de behuizing van de textielabrikanten in Twente. Gebouw is wit gepleisterd en is een in een park liggende vrijstaande villa met afgeplat schilddak in drie bouwlagen.
Espootstraat	ongenummerd	rijksmonument	TWEE HEKPIJLERS bij de ingang van de BEGRAAFPLAATS, van Bentheimer steen XVII. Rijksmonumentnr. 15290
Espootstraat	ongenummerd	gemeentelijk monument	Het belang van de BEGRAAFPLAATS is gelegen in de eraan verbonden geschiedkundige herinneringen, de ligging ervan in de stad, de om de begraafplaats gebouwde muur en de aanwezigheid van grafstenen met historische waarde. De toegangspoort is door het rijk beschermd.
Eulderinkweg	22	rijksmonument	BOERDERIJ "HET EULDERINK", van het Twentse type die zijn hoofdvorm goed bewaard heeft, maar in hoofdzaak van belang is door de gave bovenkamer. Bestrating van veldkeijtes. Muren opgetrokken op een Bentheimerstenen plint. Rijksmonumentnr. 15291
G.J. van Heekstraat	79	gemeentelijk monument	VERDEELSTATION (HOOFDSTROOM VERDEELSTATION met WONING) gelegen in een arbeiderswijk aan de rand van de stad. Het is opvallend gelegen in de bocht van de G.J. van Heekstraat en de voetbalvelden van Rigtersbleek.

G.J. van Heekstraat	81	gemeentelijk monument	WONING (HOOFDSTROOM VERDEELSTATION met WONING), gelegen in een arbeiderswijk aan de rand van de stad. Het is opvallend gelegen in de bocht van de G.J. van Heekstraat en de voetbalvelden van Rigtersbleek.
Goolkatenweg	117-119	gemeentelijk monument	De FABRIEKSSCHOOL RIGTERSBLEEK is gebouwd in 1922 in opdracht van de firma G.J. van Heek & Zonen. In 1971 betrok een fysiotherapeut het pand waarbij het interieur werd aangepast. Het hoofdvolume en de detaillering bleven intact.
Grens Drienermarke en Tweekelermarke	ongenummerd	rijksmonument	Koekoeksteen, ZWERFKEI op grens Tweekelermarke en Drienermarke. Rijksmonumentnr. 46596
Grens gem. Enschede, Oldenzaal, Weerselo	ongenummerd	rijksmonument	Bergwönnersteen, ZWERFSTEEN op grens marken Deurningen, Berghuizen en Lonneker; tevens grens gemeenten Enschede, Oldenzaal en Weerselo. Rijksmonumentnr. 46597
Gronausestraat	31	rijksmonument	Vrijstaand HERENHUIS "o/d ESCH", in een op de eigentijdse Engelse landhuisbouw geïnspireerde bouwstijl met bijzondere terracotta ornamentiek in de gevels. Het huis is in 1911 gebouwd naar een ontwerp van de architect S. de Clerq (Den Haag). Rijksmonumentnr. 510643
Gronausestraat	710	rijksmonument	Voormalig KLOOSTER "DOLPHIA" van de Paters Capucijnen, in een aan de Delftse School verwante traditionalistische bouwstijl uit 1937 van de architect M. van Beek (Den Bosch). Rijksmonumentnr. 510606
Gronausestraat	1200	gemeentelijk monument	HERVORMDE KERK, gebouwd in 1905-1906 naar een ontwerp van H. Reijgers uit Enschede. De architect Reijgers ontwierp voornamelijk woonhuizen. Dit is, zo ver bekend, het enige kerkontwerp van de heer Reijgers.
Gronausestraat	1251-1253	gemeentelijk monument	Het opvallende WINKEL/ WOONHUIS is gebouwd rond 1900 in Chaletstijl. Het pand is gelegen aan de doorgangsweg van Enschede naar Gronau. Het winkel/woonhuis is opgetrokken vanuit een rechthoekige plattegrond op een natuurstenen plint.
Gronausestraat	1258	gemeentelijk monument	Voormalig HOTEL, gebouwd aan het eind van de 19e eeuw. In 1948, na oorlogsschade, werd de voorgevel van het pand in opdracht van de heer H. Terhaar Sive Droste gewijzigd naar een ontwerp van J. Jans (Almelo).
Gronausestraat	1317	rijksmonument	Het TANKSTATION is gelegen aan de verbindingsweg tussen Enschede en Gronau. Het opvallende tankstation is in 1960 ontworpen door ir. S. Ravensteijn in opdracht van N.V. Mafina. Rijksmonumentnr. 532199
Gronausestraat	ongenummerd	rijksmonument	TWEE GRENSPALEN NR. "848" aan weerszijden van een eenvoudig spijlenhek over het riviertje de Glane op de rijksgrens tussen Nederland en Duitsland in het dorp Glanerbrug. Het hek is voor de bescherming van ondergeschikt belang. Rijksmonumentnr. 510608
Gronausestraat	ongenummerd	gemeentelijk monument	WOOLDRIKSPARK met BOERDERIJ en KOETSIERS-TUINMANSWONING. De voormalige buitenplaats van de familie Ter Kuile werd op het oude boerenerf "Het Wooldrik" gebouwd. In 1883 werd het landhuis opgetrokken.
Groot Bruninkstraat	9	gemeentelijk monument	SCHOOL H. GEMEENTE LONNEKER. Gebouwd in 1882 naar een ontwerp van stadsarchitect G. Niermans voor Broekheurne. De school is markant gelegen aan de rand van een aantal weilanden.
H.B. Blijdensteinlaan	85	gemeentelijk monument	TRANSFORMATORGEBOUW, in 1959 gebouwd als onderdeel van de Ringspinal de Bamshoeve. Het object is markant gelegen aan de H.B. Blijdensteinlaan.
H.B. Blijdensteinlaan	30	gemeentelijk monument	Detakerk, baslicaal opgebouwd naar een ontwerp van het Enschedese architectenduo Van de Lijke & Mink. De naam komt van Doxa Eis Tous Aionas: Heerlijkheid tot in eeuwigheid.
Haaksbergerstraat	147	rijksmonument	In 1900, naar Engels voorbeeld, ten behoeve van de textielindustrie ontstaan FABRIEKSCOMPLEX. Het gebouw, dat een vrijwel rechthoekige plattegrond heeft waarvan een der zijden enigszins is verlengd, omvatte oorspronkelijk twee bouwlagen met toren. Rijksmonumentnr. 15299
Haaksbergerstraat	149	gemeentelijk monument	Restant van de MUUR van de voormalige WEVERIJ van de firma Gerhard Jannink & Zonen aan de Haaksbergerstraat. De muur kan gezien worden als een 'aanloop' tot het meer naar de stad gelegen Janninkcomplex, waar het vroeger deel van uitmaakte.
Haaksbergerstraat	236	gemeentelijk monument	De STADSVILLA is in 1912 ontworpen voor en door de architect H. Reijgers. Het pand ligt iets teruggelegen van de Haaksbergerstraat en heeft in de voortuin een beeldbepalende linde.
Haaksbergerstraat	250-252	gemeentelijk monument	Opvallend DUBBEL HERENHUIS. Gebouwd in 1895, gelegen aan de Haaksbergerstraat. Dit type woonhuis komt weinig in deze regio voor.
Haaksbergerstraat	394-408	gemeentelijk monument	WINKELS/ WONINGEN, gebouwd in ca. 1920 aan de Haaksbergerstraat. In het midden bevindt zich de ingang naar de wijk "Pathmos". De wijk Pathmos is een van de grootste tuinvijken die tussen 1901 en 1930 in Nederland gebouwd is.
Haimersweg	225	rijksmonument	VAKWERKSCHUUR, waarin de Doopsgezinde in de 17e eeuw in het geheim godsdienstoefeningen hielden. De wanden geheel met planken gedicht. Staande op erve "De Haimer". Rijksmonumentnr. 15322

Harberinksweg	58-60	gemeentelijk monument	"ERVE DE BERKE" is een fraai ensemble van een HALLEHUISBOERDERIJ en een DRIEKAPSSCHUUR. De hallehuisboerderij werd aan het begin van de twintigste eeuw gebouwd.
Haverstraatpassage	70	gemeentelijk monument	WOON-WINKELHUIS, gebouwd in 1907, in opdracht van A. Brands. Het ontwerp is afkomstig van J.C. Kromhout van der Meer (Enschede). In 1934 werd het pand aan de linkerzijde uitgebreid. Het hoekpand is gelegen in de bocht van de Haverstraatpassage.
Haverstraatpassage/ Noorderhagen	44/80-80a,b,c	gemeentelijk monument	HOEKPAND, gebouwd in 1926. Het pand is beeldbepalend gelegen in het centrum van Enschede. De onderpui van het pand dat op de hoek gelegen is, is gewijzigd. De westelijke onderpui is nog in originele staat.
Hegeboerweg	60	gemeentelijk monument	LANDGOED "DE HEGEBOER", gelegen aan de noordelijke rand van de stad Enschede, daar waar de woonwijk eindigt en het platteland begint. Het landhuis is in 1957 gebouwd in opdracht van de heer J.B. Blijdenstein
Hellerweg	5	rijksmonument	In aanleg vermoedelijk nog 18e eeuwse vakwerk BAKSPIEKER. Uit vakwerk met baksteen opgetrokken gebouwtje onder met pannen gedekt zadeldakje tussen met hout beschoten topgevels waarlangs windveren; topschoorsteen. Deur en 4-ruitsvensters. Rijksmonumentnr. 46610
Helmerhoekweg	45	rijksmonument	ERVE "HET SLIM", boerderij van vakwerk in achter en zijgevels. Bentheimerstenen put met haal. Rijksmonumentnr. 15295
Helmerstraat	201	rijksmonument	BOERDERIJ van het hallehuistype, op het Twentse hallehuistype geïnspireerd maar eigentijds vormgegeven. In 1930 in opdracht van de firma N.J. Menko gebouwd naar een ontwerp van de architect Jan Jans. Het interieur is gewijzigd. Rijksmonumentnr. 510595
Helmerstraat	203	rijksmonument	Forse BOERDERIJ "DE HELMER", met vakwerk achter- en zijgevel. Bovenkamer met restanten van vakwerk. Schuiframen met roedenverdeling, bovenlicht. Met bijbehorende 19e eeuwse gepleisterde TUINKOEPEL. Rijksmonumentnr. 15298
Helmerstraat	410	gemeentelijk monument	Het belang van deze BOERDERIJ is gelegen in de relatie tot het beschermde monument Wissinksmolen (naar de boerderij genoemd). Boerderij dateert van oorsprong uit de 17e eeuw. In 1801/02 uitgebreid met woonhuis en zijvleugel.
Helmerstraat	401	rijksmonument	WINDKORENMOLEN "DE WISSINKMOLEN", houten standaardmolen (1802) voorheen in het natuurreservaat Buurserzand. Rijksmonumentnr. 18883
Helmerstraat	bij 410	gemeentelijk monument	MOLENSCHUURTJE, hoort historisch bij de Wissinksmolen. Maakt deel uit van beschermd monument en boerderij, schuur en bakhuis.
Hengelosestraat	36 / 38	gemeentelijk monument	Het belang van dit DUBBELE WOONHUIS is gelegen in het feit dat het deel uitmaakt van een rij huizen die karakteristiek zijn voor de bouwwijze in een bepaalde periode, die redelijk gaaf zijn en veelal goed gedetailleerd. Het is een blok van twee, dat niet op de rooilijn ligt, met een parallel aan de straat lopend schilddak met dubbele dakkapel
Hengelosestraat	40	rijksmonument	Monumentaal vrijstaand HERENHUIS in neo-classicistische bouwstijl dat in 1902 in opdracht van L. van Heek (1871-1931) is gebouwd naar een ontwerp van Karel Muller (1857-1942). Het pand staat iets teruggerooid van de Hengelosestraat. Rijksmonumentnr. 510633
Hengelosestraat	42-44	rijksmonument	Monumentaal vrijstaand HERENHUIS dat in 1892 als dokterswoning met aangebouwde praktijk is gebouwd in opdracht van dokter B.J. van Delden in eclectische bouwstijl met neo-renaïssancistische detaillering. Rijksmonumentnr. 510634
Hengelosestraat	46	gemeentelijk monument	Het belang van dit HERENHUIS is gelegen in het feit dat het deel uitmaakt van een rij huizen die karakteristiek zijn voor de bouwwijze in een bepaalde periode, die redelijk gaaf zijn en veelal goed gedetailleerd. Het is een vrijstaand witgepleisterd hoekhuis met schilddak en dakkapel, bestaande uit begane grond, eerste verdieping en zolder.
Hengelosestraat	50	gemeentelijk monument	Het belang van dit WOONHUIS is gelegen in het feit dat het deel uitmaakt van een rij huizen die karakteristiek zijn voor de bouwwijze in een bepaalde periode, die redelijk gaaf zijn en veelal goed gedetailleerd. Het woonhuis is vrijstaand, heeft een afgeplat schilddak, vijf traveeën, twee bouwlagen en een zolder. Het huis is gepleisterd en heeft de kleuren grijs en wit.
Hengelosestraat	52-54	gemeentelijk monument	Het belang van dit voormalige WOONHUIS is gelegen in het feit dat het deel uitmaakt van een rij huizen die kenmerkend zijn voor de bouwwijze in een bepaalde periode, die redelijk gaaf zijn en veelal goed gedetailleerd. Het is het voormalige gemeentehuis van Lonneker. Het is een aan de rooilijn liggend vrijstaand woonhuis met lagere grijs bepleisterde aanbouw.
Hengelosestraat	60	gemeentelijk monument	WOONHUIS, rond 1900 gebouwd in opdracht van de fabrikant I. Rozendaal naar een ontwerp van de bouwkundige R. van der Woerd (Enschede). Na een aantal jaren gefunctioneerd te hebben als bank wordt het huis nu weer bewoond.

Hengelosestraat	67-69-71	gemeentelijk monument	KANTOORPAND, gebouwd in 1948 voor de Sociale Dienst. Het pand is gelegen aan de Hengelosestraat in het centrum van Enschede. De Sociale Dienst heeft tot 1970 het pand gebruikt. In 1972 vestigde zich een pedagogisch centrum.
Hengelosestraat	98	gemeentelijk monument	Rijk gedecoreerde STADSVILLA, gebouwd in 1896 in opdracht van de fabrikant W.H. van Heek naar een ontwerp van de architect Van de Goot (Hilversum), in neo-renaissancistische/ manieristische stijl.
Hengelosestraat	107-113	rijksmonument	Buitenplaats SCHUTTERSVELD. Huis "SCHUTTERSVELD". Fraai gelegen buitenhuis met een aan weerszijden door lisenen afgesloten gepleisterde lijstgevel. Ingangspartij gevormd door trap en ionische deuromlijsting; aan weerszijden halfronde vensters van het souterrain. Bijbehorend: historische PARK- en TUINAANLEG, KOETSHUIS, blok van TWEE DIENSTWONINGEN EN bijbehorend HEK, HEKWERK, drie koude BAKKEN (moestuin). Rijksmonumentnrs. 511833, 511835, 511854, 511853, 511852,511855
Hengelosestraat	221	rijksmonument	Voormalig HOOFDVERDEEL- EN REGELSTATION uit 1927 van het Gemeentelijk Electriciteitsbedrijf van Enschede. Het gebouw is ontworpen door Gemeentewerken van Enschede en uitgevoerd door de aannemer Collet. Rijksmonumentnr. 510642
Hengelosestraat	226 - 236 even	gemeentelijk monument	Drie DUBBELE WOONHUIZEN, rond 1905 gebouwd in opdracht van de fotograaf P. Weise. Het complex bestaat uit drie identieke dubbele arbeiderswoningen gelegen aan de Hengelosestraat.
Hengelosestraat	410	gemeentelijk monument	Het LANDHUIS "DE KOLK" is in 1933 in opdracht van de Haaksbergse textielbaron D.B.H. Jordaan gebouwd. Hoogstwaarschijnlijk was de ontwerper van het gebouw de architect J. de Herder uit Zwolle. De serre aan de rechterzijgevel is een latere toevoeging.
Hengelosestraat	487	gemeentelijk monument	HEK EN ONTVANGSTGEBOUW van de Westerbegraafplaats, gelegen aan de verbindingsweg tussen Hengelo en Enschede. De begraafplaats is in 1921 gesticht.
Hengelosestraat	700	gemeentelijk monument	BUITENPLAATS "DE TOL", met LANDHUIS uit 1906/1914. Het huis is in opdracht van de textielfabrikant N.G. van Heek ontworpen door de architect G. Beltman (Enschede). In 1914 is het landhuis aan de achterzijde vergroot.
Hengelosestraat	704	gemeentelijk monument	BOERDERIJ en KOETSHUIS, horende bij het naastgelegen landhuis "de Tol", werden gebouwd in 1910 in opdracht van N.G. van Heek naar ontwerp van architect G. Beltman (Enschede). In 1987 is de kap van het koetshuis vernieuwd.
Hengelosestraat	751	rijksmonument	TUIN uit 1932, door tuinarchitect D.F. Tersteeg in 1931-1932 ontworpen in de nieuw-architectonische tuinstijl. De tuin, ontworpen door architect W. van der Leck, is direct gelegen rondom landhuis "De Eekhof" (gemeentelijk monument). Rijksmonumentnr. 510644
Hengelosestraat	751	gemeentelijk monument	LANDHUIS "DE EEKHOF". Gebouwd in 1931 in opdracht van N. van Heek, naar een ontwerp van de architect W. van de Leck. De in 1932 aangelegde tuin, ontworpen door D. Tersteeg, is reeds rijksmonument.
Hengelosestraat	ongenummerd	gemeentelijk monument	ABRAHAM LEDEBOERPARK, gelegen aan de Hengelosestraat is het voormalige landgoed "Het Wageler" van de heer Ledeboer. In 1956 schonk zijn zus Bertha 16 hectare van het landgoed aan de gemeente Enschede.
Heutinkstraat	600	gemeentelijk monument	ERVE "T KROMHOF" is gebouwd in het begin van de 19e eeuw. Erve 't Kromhof wordt reeds in 1280 genoemd in belastinglijsten en bestaat uit een kleine BOERDERIJ, tegenwoordig in gebruik als schuur, en een TWEEKAPSBOERDERIJ, met voorhuis uit 1950
Hoedemakerplein	1	rijksmonument	Het voormalige KANTOOR van de TWENTSE BANK is in 1908 gebouwd naar ontwerp van G. Beltman in opdracht van mr. Benjamin Willem Blijdenstein (1839-1914). Blijdenstein kwam uit een familie van industriëlen uit de doopsgezinde hoek. Rijksmonumentnr. 510613
Hoge Boekelerweg	255	rijksmonument	Historische BUITENPLAATS "DE HOGE BOEKEL": LANDHUIS en TOEGANGSHEK in neo-classicistische trant met Lodewijk XIV-detailering en TUINAANLEG. Het huis en het hek zijn tussen 1925 en 1927 gebouwd. Rijksmonumentnrs. 510578, 510579, 510580
Hoge Boekelerweg	266	gemeentelijk monument	Het LANDHUIS "DE HEIDE" is schuin tegenover De Hoge Boekel gelegen, gebouwd in 1895 in opdracht van Ter Kuile in de zogenaamde Chalet-stijl. Van oorsprong was het landhuis een theehuis in de vorm van een achzijdige koepel.
Hogelandsingel	9	gemeentelijk monument	VILLA, gebouwd in de jaren 1932 in opdracht van W.J.M. Baurichter naar een ontwerp van de architect H.C.M. van Beers. De villa is gelegen aan een van de singels van Enschede op de hoek van de weg naar Gronau.
Hogelandsingel	39	gemeentelijk monument	ARIËNS GEDACHTENISKERK, gebouwd in 1954 naar een ontwerp van de architect Joh. Sluymer (Deventer). De voormalige Heilig Hart parochie kreeg reeds in 1967 een andere functie; het werd gebruikt als opslagruimte voor de firma de Bruin.

Holzikweg	50	rijksmonument	BOERDERIJ "HET ZWARTKATE", met zadeldak tussen houten topgevels en een naar links uitgebouwde bovenkamer. Bovenlicht, vensters met kalf en roedenverdeling. Jaarankers 1798. Plint van Bentheimersteen. Rijksmonumentnr. 15300
Hoog en Droog	28	gemeentelijk monument	Bakstenen WATERTOREN, gebouwd in opdracht van de directeur van gemeentewerken in 1891 naar een ontwerp van de bouwkundige N. Biezeveld. In 1955 is het gebouw gewijzigd en is de houten bovenbouw vervangen door een bakstenen bovenbouw.
Huize Holterhoflaan	8	rijksmonument	LANDHUIS "DE HÖLTERHOF", gebouwd in 1913 in opdracht van N.G. Jannink naar ontwerp in Engelse landhuisstijl van S. de Clerq uit Den Haag. De typologie van het huis is duidelijk geïnspireerd op de vlinderplattegronden. Voormalig Holterhofweg 325. Rijksmonumentnr. 510609
Hulsmaatstraat	35	gemeentelijk monument	<u>Zie Stroinksbleekweg 2011-2043</u>
J.H. Boschstraat	30-32	gemeentelijk monument	Bethelkerk met kosterswoning, gebouwd in 1951 naar een ontwerp van A.Chr. Kammeijer. Traditionle bouwstijl met sobere stijlelementen kenmerkend voor de vroege naoorlogse periode. Interieur gaaf.
Janninksweg	1	gemeentelijk monument	<u>Zie Pathmossingel 2-6</u>
Javastraat	38	gemeentelijk monument	WOONHUIS, gebouwd omstreeks 1908. Het pand is gelegen in de Javastraat waar meer rijke arbeiderswoningen staan die in eigen beheer zijn gebouwd.
Javastraat	99 / 101	gemeentelijk monument	DUBBEL WOONHUIS, gebouwd in 1912 in opdracht van J. Liemburg naar een ontwerp van bouwkundige Th. Hoenders (Enschede). Het pand is gelegen in een arbeiderswijk met een aantal rijk versierde arbeiderswoningen.
Keizerweg	25	gemeentelijk monument	Landgoed de Keizer, bestaande uit villa (woonhuis) met tuin, gebouwd in 1923 in opdracht van H.J. van Heek. De villa is ontworpen in Engelse landhuisstijl door architect E.F. Kuipers, tuin in Engelse Landschapsstijl ontworpen door Hendrik Copijn. Sprake van één samenhangend geheel van villa, interieur, en tuinaanleg met daarin de losse elementen. Sprake van 'Gesamtkunstwerk'
Kerkenbruggerpad	ongenummerd	rijksmonument	Negentiende eeuwse IJZEREN HEK van BEGRAAFPLAATS USSELO, afkomstig van Den Duno bij Arnhem. Rijksmonumentnr. 15323
Kerkstraat	14-16	gemeentelijk monument	R. K. KERK "O.L.V. VAN DE ALLERHEILIGSTE ROZENKRANS" en PASTORIE. De kerk is gebouwd in 1902- 1903 naar een ontwerp van de architect A.Tepe. De pastorie werd door de bouwkundige A.L. Clemens ontworpen en gebouwd in 1907.
Kerkstraat	20	gemeentelijk monument	R.K. SCHOOLGEBOUW, gebouwd in 1922 in opdracht van de R.K. gemeente. In eerste instantie was het een gemengde school, later werd er achter deze school een meisjesschool gebouwd en deed deze school dienst als jongensschool.
Keuperweg	53	gemeentelijk monument	De HALLEBOERDERIJ is gelegen aan de Keuperweg, aan de rand van de rondweg van Enschede. De boerderij heeft een opvallende detaillering.
Kloosterstraat	1	rijksmonument	De voormalige FABRIEKSSCHOOL is in verschillende bouwperiodes tot stand gekomen. De eerste bouwlaag van de vleugel aan de Noorderhagen dateert uit 1872 en is gebouwd in een sobere eclectische bouwstijl met neo-classicistische detaillering. Rijksmonumentnr. 510600
Knalhutweg	125	rijksmonument	LANDHUIS "T WALMINK", gebouwd in 1938 in opdracht van G.H. Smelt en/of Wissink naar ontwerp van de architect Jansen. Ontworpen in een sobere traditionalistische bouwstijl. De indeling is op de verdieping enigszins gewijzigd. Rijksmonumentnr. 510611
Kneedweg	ongenummerd	rijksmonument	ISRAELITISCHE BEGRAAFPLAATS. Rijksmonumentnr. 15302
Korte Haaksbergerstraat	2	gemeentelijk monument	Het belang van dit HERENHUIS, VILLA "BAURICHTER" is gelegen in de aan de textielindustrie verbonden geschiedkundige herinneringen. Gebouw is redelijk gaaf voorbeeld van de behuizing van de textielabrikanten in Twente.
Korte Hengelosestraat	1	rijksmonument	WARENHUIS voor Vroom en Dreesman naar ontwerp van J. Kuyt uit de jaren twintig, ontworpen in functionalistische stijl. Het pand is opgebouwd uit geometrische bouwvolumes. Eveneens kenmerkend voor de stijl is het metselwerk in Noors kettingverband. Rijksmonumentnr. 510612
Kortenaerstraat	3	rijksmonument	HERENHUIS met ARTSENPRAKTIJK gebouwd ca. 1930 naar ontwerp van W. Hamdorff, in traditionalistische materialen met architectonische detaillering in Art Deco-stijl. Het woongedeelte is nagenoeg ongewijzigd. Rijksmonumentnr. 510632
Kortenaerstraat	20-30	gemeentelijk monument	TROMPFAT, appartementengebouw uit 1953 ontworpen door architectenbureau Klein. Bijzonder vanwege de voor de naoorlogse periode kenmerkende bouwstijl en als voorbeeld van een kleinschalige galerijflat

Kortenaerstraat	71	rijksmonument	Vrijstaand HERENHUIS uit 1921, ontworpen door de architect A. Beltman (Enschede) in opdracht van Karel Willem Ledeboer. Het huis is gebouwd naar voorbeeld van een eigentijdse variant van een achttiende eeuws Engels "Georgian" landhuis. Rijksmonumentnr. 510639
Kwekkeboomweg	30-32	gemeentelijk monument	Het belang van deze landschappelijk zeer fraai gelegen BOERDERIJ "KWEKKEBOOM" is gelegen in de traditionele opzet, de constructie, het materiaalgebruik en de aanwezigheid van de tegenwoordig steeds zeldzamer wordende bovenkamer.
Kwinkelerweg	16-20	gemeentelijk monument	BOERDERIJ "DE KWINKELER". Het belang van dit erf is gelegen in de traditionele opzet, de constructie, het materiaalgebruik en de aanwezigheid van een van het gangbare type afwijkende bovenkamer. Het erf is een fraai toonbeeld van een grote, rijke Enschedese boerderij.
Laaressingel	1-23	gemeentelijk monument	Appartementengebouw uit 1958 ontworpen door architect J.Jans. Bijzonder onder andere vanwege de kenmerkende bouwstijl eind jaren '50, de positie binnen het oeuvre van de architect en de ensemblewaarde.
Laaressingel	159	gemeentelijk monument	Deze voormalige SOCIËTEIT "DE APENHOF" is van belang vanwege de eraan verbonden geschiedkundige herinneringen. Het gebouwtje dateert van ca. 1880 en was een ontmoetingsplaats van zonen van textielabrikanten. Het theehuis is op een natuurlijke verhoging gebouwd
Landgoed Christinalust	ongenummerd	rijksmonument	MARKEPAAL in het Ledeboerpark; inscriptie Tweklo en Esmarke. Rijksmonumentnr. 46605
Landgoed Zuidbroek	ongenummerd	rijksmonument	Steen bij Sleebos, ZWERFSTEEN op het landgoed Zuidbroek. Scheiding Lonnekermarke en Berghuizermarke. Coördinaten X 260.505 Y 478.430. Rijksmonumentnr. 46598
Langestraat	24	rijksmonument	Het STADHUIS van Enschede is gebouwd naar ontwerp van ir G. Friedhoff in de periode 1930-33. Op de locatie hebben zeker sinds de 16de eeuw verschillende stadhuizen gestaan. Rijksmonumentnr. 510599
Langestraat	41	rijksmonument	"HET JANNINKSHUIS", pand met vijf traveeën brede zandstenen gevel en met balkon op twee korintische zuilen. Schilddak met hoekschoorsteen en ronde dakkapel; ramen met geprofileerde omlijsting, middenraam met guirlandes. Circa 1800. Rijksmonumentnr 15303
Langoed Christinalust	ongenummerd	rijksmonument	ZWERFSTEEN op landgoed Christinalust; scheiding Usseler- en Twekkelermarke. Rijksmonumentnr. 46607
Lasondersingel	33-35	gemeentelijk monument	Voormalig automobielbedrijf Fischer, gebouwd in 1928 naar ontwerp van de architect Joh. Sluymmer (Deventer). De garage is opvallend gelegen aan de Lasondersingel en heeft een bovenwoning.
Lasondersingel	102	rijksmonument	De LASONDERKERK, in 1927 in opdracht van de Kerkvoogdij der Nederduitsch Hervormde Gemeente te Enschede gebouwd. De architecten J. en Th. Stuyvinga uit Zeist maakten het ontwerp dat is geïnspireerd op Scandinavische bouwkunst. Rijksmonumentnr. 510627
Lasondersingel	129	rijksmonument	Het RIJKSMUSEUM TWENTE, gebouwd in 1929 naar een ontwerp in traditionalistische stijl van de architecten K. Muller en A.K. Beudt. De vormgeving van het zeshoekige gebouw rond een grote binnenplaats met een poortachtige entree aan de Lasondersingel. Rijksmonumentnr. 510640
Leppeweg	ongenummerd	rijksmonument	SLAGERSMATENPAAL in weide aan de Leppeweg. Scheiding tussen Usselermarke en Buursermarke. Rijksmonumentnr. 46593
Leutinkveldweg	30	rijksmonument	BOSWACHTERSWONING uit 1912 in eclectische trant ontworpen door de architect J.W. Janssen uit Hengelo in opdracht van de Hengelose fabrikant O. Stork. De woning behoort bij Huize Oosterhof op het landgoed "Lonnekermeer" in de gemeente Weerselo. Rijksmonumentnr. 510603
Leutinkweg	45	rijksmonument	LANDHUIS "ZIJLSTRA". In 1933 naar ontwerp van Ir J.B. van Loghem (1881-1940) voor de familie Zijlstra ontworpen woonhuis met de algemene kenmerken van de Nederlandse bijdrage aan het Nieuwe Bouwen uit de periode 1920-1940. Rijksmonumentnr. 46640
Lipperkerkstraat	101/103	gemeentelijk monument	DUBBEL WOONHUIS, gebouwd in 1909, in opdracht van de heren D. Houwen en R. van Dalen en naar een ontwerp van architect H. Reijgers (Enschede). Het pand ligt schuin op de rooilijn en het erf wordt afgescheiden van de openbare weg.
Lonnekerbrugstraat	175	gemeentelijk monument	HOOFDGEBOUW WATERZUIVERING, gebouwd in 1942 in vroeg naoorlogse architectuur die nog veel stijkenmerken heeft van de jaren '30. Cultuurhistorisch van belang als voorbeeld van een functioneel gebouw bij een waterzuiveringsinstallatie
Lonneker Molenweg	82	rijksmonument	KORENMOLEN "DE LONNEKER MOLEN". Ronde bakstenen beltkorenmolen, rieten kap. Rijksmonumentnr. 15304

Lonnekerspoorlaan	114	gemeentelijk monument	BALENGEBOUW "DE BAMSHOEVE", gebouwd in 1895 in opdracht van de fabrikanten W.J. en H.B. Blijdenstein. Het gebouw is gelegen temidden van Roombeek, aan de rand van een woonwijk. De fabriek is ernstig beschadigd door de vuurwerkramp in 2000.
Lossersestraat	170	rijksmonument	BOERDERIJ "DE ROOSKER". Vakwerkschuur onder zadeldak met houten topschilden. Bovenkamer met zadeldak tussen bakstenen puntgevels, vensters met kalf- en roedenverdeling, gevelsteen 1774. Rijksmonumentnr. 15306
Lossersestraat	235	rijksmonument	COMPLEX met BOERDERIJ, STAL en SCHUUR. De stal voor kleinvee is opgetrokken in roodbruine baksteen. vanaf een rechthoekige plattegrond onder een zadeldak gedekt met muldenpannen. Rijksmonumentnrs. 510553, 510554, 510555.
Lossersestraat	277	rijksmonument	Kleine, betrekkelijk gave VAKWERKBOERDERIJ "DE KUPER", in fraaie omgeving; overkragende houten topgevels. Bijbehorend: forse, geheel met planken gedichte VAKWERKSCHUUR; houten SCHUURTJE. Rijksmonumentnr. 15305
Lossersestraat	501	rijksmonument	COMPLEX bestaande uit DIENSTWONING ANNEX KOETSHUIS, houten SCHUUR, en THEEKOEPEL. Het geheel staat op het landgoed Het Oldenzaalsveen, in 1890 aangelegd door de familie Ledeboer. Rijksmonumentnrs. 510549, 510550
M.H. Tromplaan	1	gemeentelijk monument	Opvallend neo-classicistisch WOONHUIS, gebouwd in 1907 naar een ontwerp van de Enschedese architect G.Beltman in opdracht van de heer J. Scholten.
M.H. Tromplaan	8	gemeentelijk monument	STADSVILLA "T NATTE HEMD", in 1911 gebouwd in opdracht van H.W. ter Kuile naar een ontwerp van de architect J. Stuyt (Deventer).
M.H. Tromplaan	9	rijksmonument	Dit HERENHUIS is gebouwd in ca. 1915 naar ontwerp van K.P.C. de Bazel of diens medewerkers/opvolgers A.P. Smits en C. van der Linde. Het woonhuis is nu in gebruik als kantoor. Rijksmonumentnr. 510618
M.H. Tromplaan	18-18a	gemeentelijk monument	Opvallende WOONHUIS, gebouwd in 1907 naar een ontwerp van G.B. Beltman in opdracht van de heer J. Höpink.
M.H. Tromplaan	20	gemeentelijk monument	WOONHUIS, gebouwd in 1907 in opdracht van de fabrikant J.M. Menko naar ontwerp van bouwkundige R. van der Woerden (Enschede). Het huis werd in de Chaletstijl opgetrokken. Reeds in 1913 werd er aan de achtergevel een aanbouw geplaatst.
M.H. Tromplaan	25 a/b/c/d	gemeentelijk monument	Monumentaal WOONHUIS, gebouwd in 1909 naar een ontwerp van de architect G.B. Beltman in opdracht van de heer H. Weyl.
M.H. Tromplaan	51	gemeentelijk monument	DUBBEL WOONHUIS, gebouwd in 1910 in opdracht van de heren J. Weyl en S. Lezer naar een ontwerp van bouwkundige R. van der Woerden (Enschede).
M.H. Tromplaan	52	gemeentelijk monument	Monumentaal WOONHUIS, gelegen aan het eind van de M.H. Tromplaan, met uitzicht op het volkspark. Het huis werd ontworpen in 1915 door de architect K.P.C. de Bazel.
M.H. Tromplaan	53	gemeentelijk monument	DUBBEL WOONHUIS, gebouwd in 1910 in opdracht van de heren J. Weyl en S.Lezer naar een ontwerp van bouwkundige R. van der Woerden (Enschede).
M.H. Tromplaan	55	gemeentelijk monument	VILLA "MEMPHIS", gebouwd in 1923 naar ontwerp van de architect K.P.C. de Bazel (1914), onder leiding van A.P. Smits in opdracht van fabrikant S. Menko. Het gebouw staat teruggerooid van de M.H. Tromplaan en heeft een voortuin.
M.H.Tromplaan	23	rijksmonument	HERENHUIS DE GROOTE SCHUUR, in opdracht van de bankier mr. Benjamin Willem Blijdenstein jr. in 1910-12 gebouwd naar ontwerp van G. Beltman. Blijdenstein kwam uit een familie van industriëlen uit de doopsgezinde hoek. Rijksmonumentnr. 510619
Marktstraat	9	gemeentelijk monument	POORT achter het perceel Marktstraat 9 (talamini). Deze poort is opgebouwd uit twee zuilen van Bentheimer zandsteen en de poort zelf van belangrijk historisch materiaal, waarschijnlijk materiaal uit de 17e of 18e eeuw.
Marthalaan	5	gemeentelijk monument	VILLA "MARTHA OORD", gebouwd in 1909 naar een ontwerp van de architect G. Beltman (Enschede) voor het echtpaar B.J. Blijdenstein-Marsman. De villa is gelegen in een monumentale wijk met grote woonhuizen.
Marthalaan	7	gemeentelijk monument	Villa 'Ruinerwold, gebouwd in 1929 in opdracht van het echtpaar H. Blijdenstein-Stroink en naar een ontwerp van architect J. Stuivinga (Zeist). Het pand is opgetrokken in de zogenaamde Engelse Landhuisstijl.
Marthalaan	12	rijksmonument	HERENHUIS gebouwd in Engelse landhuisstijl in de traditie van de Engelse architecten Voysey en Lutyens. Het interieur is deels in Amsterdamse School stijl en deels in de stijl van K.P.C. de Bazel uitgevoerd. Rijksmonumentnr. 510636
Marthalaan	27	gemeentelijk monument	WOONHUIS, gebouwd in 1922 naar een ontwerp van A. Wegerif (Apeldoorn) in opdracht van Mr de Moor. Het woonhuis is beeldbepalend gelegen aan de Marthalaan. Het strakke ontwerp van het huis valt op tussen de neo-classicistische en Engelse landhuizen

Matenweg	2-38	rijksmonument	De PATIWOONEENHEDEN staan op het terrein van de Universiteit van Twente en zijn gebouwd in 1963, naar ontwerp van H.Haan. De eenheden zijn gebouwd voor studentenhuysvesting. De vensters en deuren van de wooneenheden zijn inmiddels vernieuwd. Rijksmonumentnr. 532248
Matenweg/ Witbreuksweg	73 -75/ 377 -401 oneven	gemeentelijk monument	PIRAMIDEN en MASTABA'S, gebouwd in 1970-1972 naar ontwerp van Herman Haan. De objecten staan op het terrein van de Universiteit Twente.
Minister de Savornin Lohmanlaan	bij 15	rijksmonument	GEDENKNAALD, onderdeel van PARK met GEDENKNAALD voor G.J. van Heek. De parkaanleg bestaat uit het G.J. van Heekpark en het daarmee verbonden Van Lochemsbleekpark.Het G.J. van Heekpark is een ontwerp van P.H. Watez uit 1918 . Rijksmonumentnr. 510592
Minister de Savornin Lohmanlaan	ongenummerd	rijksmonument	PARK, onderdeel van PARK met GEDENKNAALD voor G.J. van Heek. De parkaanleg bestaat uit het G.J. van Heekpark en het daarmee verbonden Van Lochemsbleekpark.Het G.J. van Heekpark is een ontwerp van P.H. Watez uit 1918 en is een schenking van de familie Van Heek. Rijksmonumentnr. 510591
Minkmaatstraat	15a	gemeentelijk monument	SCHOOL, gelegen in een arbeiderswijk aan de rand van de stad. De school is gebouwd in 1895 in opdracht van de gemeente. De school wordt nu gebruikt als atelier voor kunstenaars.
Molenstraat	23	gemeentelijk monument	Het GERECHTSGEBOUW werd, in opdracht van de gemeente Enschede, in 1903 gebouwd naar ontwerp van de zoon van W.C. Metzelaar, hoofd-ingenieur voor de gevangenissen en rechtsgebouwen. Het gerechtsgebouw is opvallend gelegen aan de Molenstraat
Molenstraat	30-36 even	gemeentelijk monument	HERENHUIZEN, markant gelegen aan de Molenstraat. Het complex van vier herenhuizen is in 1905 opgetrokken door de aannemer de heer F.M. Oude Groeninge (Enschede), ter plaatse van een voormalige melkfabriek.
Moorvenweg	ongenummerd	rijksmonument	BERKTEPAAL aan de Moorvenweg. Scheiding Usselemerke en Buurmerke. Rijksmonumentnr. 46592
Nieuwedijk	104-106-108	rijksmonument	Blok van DRIE ARBEIDERSWONINGEN, ter plaatse ook wel "afdakswoningen" genoemd, gebouwd in 1899 in opdracht van H. Meijerink die tevens de ontwerper en aannemer was. Het blok is ontworpen in traditionalistische neo-renaissance stijl. Rijksmonumentnr. 510601
Noord Esmarkerrondweg	407	rijksmonument	De OOSTERBEGRAAFPLAATS incl. AULA is in 1898 aangelegd. Tot de aanleg van een nieuwe algemene begraafplaats werd in de raadsvergadering van 7 oktober 1897 besloten omdat de bestaande algemene begraafplaatsen te beperkt van omvang waren. Rijksmonumentnr. 510626
Noord Esmarkerrondweg	413	rijksmonument	De JOODSE BEGRAAFPLAATS met TOEGANGSHEK en AULA is in 1927 aangelegd naar een ontwerp van de architecten A. Smits en C. v.d. Linde in opdracht van de Nederlands Israëlitische Gemeente in Enschede. Rijksmonumentnrs. 510582, 510583.
Noorderhagen	25	gemeentelijk monument	Het belang van dit gebouw is gelegen in het feit dat dit het enige KLOOSTERCOMPLEX is in de binnenstad, zijn architectuur en zijn ligging aan een straat die de vorm van de binnenstad mede heeft bepaald. Het is een ommuurd gebouwencomplex
Noorderhagen	48a / 48bc/ 48d	gemeentelijk monument	Het belang van dit HUIS is gelegen in het feit dat het deel uitmaakt van een rij gave huizen aan een straat die mede de vorm van de Enschedese binnenstad heeft bepaald. Het is een op de rooilijn liggende woning bestaande uit twee bouwlagen met zolder waarop een dakkapel is aangebracht.
Noorderhagen	80-80a,b,c	gemeentelijk monument	<u>Zie Haverstraatpassage 44</u>
Noorderhagen	36 - 38	gemeentelijk monument	TWEE HERENHUIZEN, gebouwd in 1890 en gelegen binnen het stadserf van Enschede.
Oldenzaalsestraat	110-112	gemeentelijk monument	Het belang van dit WOONHUIS is gelegen in zijn ligging, zijn gaafheid, goede gedetailleerdheid en de sober uitgevoerde evenwichtige architectuur. Het is een niet op de rooilijn liggend hoekhuis met afgeplat zadeldak.
Oldenzaalsestraat	115	rijksmonument	De neo-gotische BASILIEK "St. JOZEF" is in 1893-1894 gebouwd naar een ontwerp van de architect J.Th.J. Cuypers in zeer nauwe samenwerking met de architect J. Stuyt, die van 1891 tot 1900 op het bureau van P.J.H. Cuypers werkte. Rijksmonumentnr. 510630
Oldenzaalsestraat	123	gemeentelijk monument	STADSVILLA "'T ZEGGELT "is gebouwd in 1911 in opdracht van H.H. Zeggelt. Het ontwerp is van de hand van bouwkundige H.E. Zeggelink (Enschede). De tuin wordt afgesloten door een voetmuurtje.
Oldenzaalsestraat	125	rijksmonument	Het monumentale vrijstaande HERENHUIS "HET WITTE HUIS" in neo-classicistische stijl is in 1907 gebouwd in opdracht van de textielabrikant Jan Herman van Heek (1873-1957) naar een ontwerp van de architect G. Beltman (Enschede). Rijksmonumentnr. 510629
Oldenzaalsestraat	202-258	gemeentelijk monument	Appartementengebouw uit 1958 ontworpen door architect J.Jans. Bijzonder onder andere vanwege de kenmerkende bouwstijl eind jaren '50, de positie binnen het oeuvre van de architect en de ensemblewaarde.
Oldenzaalsestraat	500 / 510	rijksmonument	LANDHUIS behorende bij de historische BUITENPLAATS "STOKHORST" met LANDHUIS, TUINAANLEG ligt ten oosten van de Oldenzaalsestraat. Het landhuis, waarvan de ligging werd bepaald door de weg Enschede-Oldenzaal, ligt centraal op het perceel. Rijksmonumentnrs. 510574, 510576
Oldenzaalsestraat	700	gemeentelijk monument	LANDHUIS "DE IJZERHAAR", gelegen aan de Oldenzaalsestraat, op de grens van Lonneker, in een gebied waar meerdere landhuizen als 't Amelink,'t Pot, Stokhorst, Welna en de Welle zijn gelegen.
Oldenzaalseveen	ongenummerd	rijksmonument	ZWERFSTEEN; Oldenzaalseveen. Scheiding Lutter- en Lonnekermerke. Rijksmonumentnr. 46602

Oliemolensingel	208-258	gemeentelijk monument	APPARTEMENTENGEBOUW met bijbehorend laag woningcomplexje uit 1955 ontworpen door J.B. Koning & J.C. Rentjes. Bijzonder vanwege de sobere architectuur en de typologische indeling met maisonnettes over twee verdiepingen.
Olieslagweg	138	gemeentelijk monument	OPENBARE LAGERE SCHOOL "DE KOSMOS" met voormalige ONDERWIJZERSWONING, gebouwd in de jaren dertig van de twintigste eeuw. De school staat in een arbeiderswijk. De school is op een markant punt gelegen op de hoek Olieslagweg, Jupiterstraat.
Otto van Taverenstraat	112	rijksmonument	Forse in de noordwestelijke uitleg van Enschede gespaard gebleven BOERDERIJ "DE MARTENBOER". Het woongedeelte en de bovenkamer hebben een plint van Bentheimersteen en halve kruisvensters met roedenverdeling. Houten topgevels. Rijksmonumentnr. 15318
Oude Deldenerweg	231 / 233-235	gemeentelijk monument	WONINGEN, gebouwd in 1918, in opdracht van de Koninklijke Nederlandse Zoutindustrie. Het ontwerp was van de hand van de ingenieur A.H. Wegerif (Apeldoorn). De woningen zijn gelegen in het buitengebied van Boekelo, nabij de zoutfabriek.
Oude Haaksbergerdijk	bij 310	rijksmonument	PAAL in weide bij Oude Haaksbergerdijk 310. Scheiding tussen Usselermarke en Buursermarke. Rijksmonumentnr. 46594
Oude Markt	26	gemeentelijk monument	VILLA VAN HEEK,"HET HUIS MET DE GROTE STOEP". Het belang van deze villa is gelegen in de aan de textielindustrie verbonden geschiedkundige herinnering. Het gebouw is een redelijk gaaf voorbeeld van de behuizing van de textielabrikanten in Twente. Het pand is gelegen op een markant punt achter de Nederlands Hervormde kerk aan de Oude Markt op de kruising met de Richtersgang. Het gebouw is ca. 1870 als één geheel opgetrokken, maar kent enkele wijzigingen. De bestaande serre is gewijzigd en vergroot en het verbindingslid tussen de villa en het kantoor links hiervan is vergroot.
Oude Markt	32	rijksmonument	NED. HERV. KERK. Ontstaan uit een eenbeukige romaanse kerk van rond 1200, waarvan de noordmuur nog grotendeels over is. In 1480 zuid- en oostwaarts vergroot tot tweebeukige hallenkerk met driezijdig gesloten koor. In 1842 is de kerk verbouwd. Incl. TOREN en ORGEL.Rijksmonumentnrs . 15307, 15309
Oude Markt	1	rijksmonument	R.K. KERK (St. Jacobus de Meerdere). In 1931 kregen de architecten H.W. Valk en J.M. Sluymer de opdracht een te ontwerpen. Op de locatie aan de zuidkant van de Grote Markt stond eerder de gelijknamige kerk uit 1841/2 naar ontwerp van Kram. Rijksmonumentnr. 510596
Overmaatweg	45	gemeentelijk monument	WOONHUIS, gebouwd omstreeks 1900. Het pand is gebouwd als café bij het Zuidkamp van het vliegveld Twente. Het woonhuis is opgetrokken vanuit een rechthoekige plattegrond in baksteen op plint, over één bouwlaag
Parallelweg		gemeentelijk monument	Zie Breugelmansgaarde 2-188. De voormalige STOOMSPINNERIJ VAN HEEK & CO is in twee fasen opgebouwd. In 1892 werd er naar het ontwerp van architect G. Beltman (Enschede) het neoclassicistische pakhuis gebouwd.
Parkweg (Volkspark)	ongenummerd	rijksmonument	HERDENKINGSMONUMENT met neo-classicistische detaillering dat in 1874 door de burgers van Enschede is aangeboden als dankbetuiging aan H.J. van Heek voor de aanleg van het Volkspark in Enschede. Het park is in 1874 aangelegd . Rijksmonumentnr. 510637
Parkweg	37-39	gemeentelijk monument	voormalig HOTEL RODENBACH met aangebouwde woning en hek dat is gebouwd in 1883-1884 in een voor die periode kenmerkende eclectische bouwtrant, met elementen van het neoclassicisme en de chaletstijl. Later zijn er diverse aanbouwen gerealiseerd waarvan enkele onderdeel van de bescherming zijn (zie rgo).
Pastoor Meijerstraat	3-3a	gemeentelijk monument	ZUSTERHUIS ST. MARIA is gebouwd in 1928 naar een ontwerp van architect Joh. Sluymer (Deventer). Het pand is gebouwd als Zusterhuis en bewaarschool in opdracht van het R.K. Parochiaal Kerkbestuur.
Pastoor Meijerstraat	5	gemeentelijk monument	MARIASCHOOL, gebouwd rond 1930. De school is gelegen naast het zusterhuis (Pastoor Meijerstraat 3) en aan de achterzijde verbonden met de voormalige Jongensschool (Kerkstraat 20) en de kerk aan de Kerkstraat.
Pathmosplein	1-dec	gemeentelijk monument	WONINGEN, gelegen aan een rond plein in de wijk Pathmos. De woningen zijn tussen 1915 en 1920 gebouwd naar ontwerp van W. de Wijs en A.H. op ten Noort. Doordat de muren van de woningen gepleisterd zijn en de rest van de wijk schoon metselwerk heeft, zijn de woningen aan het ronde plein opvallend binnen de wijk.
Pathmossingel	106-108	gemeentelijk monument	Het DUBBEL WINKEL/WOONHUIS aan de Pathmossingel is een opvallend object binnen Pathmos en aan de Singel. Het is gebouwd tussen 1915- 1920 naar ontwerp van de architect W.K. de Wijs.
Pathmossingel/ Janninksweg	2-6 / 1	gemeentelijk monument	WINKEL/WOONHUIS, gelegen op een markant punt aan de stadsingel van Enschede. Het is de afsluiting van het zuidelijke gedeelte van Pathmos.
Penninkskotten en Strokappenweg	ongenummerd	rijksmonument	ZWERFSTEEN in wegberm Penningskotten en Strokappenweg; scheiding tussen Losser- en Lonnekermarke. Rijksmonumentnr. 46604
Piet Heinstraat	1	rijksmonument	Vrijstaand HERENHUIS dat in 1907 is gebouwd in opdracht van de fabrikant H. ter Kuile in een sobere Um 1800-stijl. In verband met de kantoorfunctie is de achtergevel (W) door een recente aanbouw enigszins gewijzigd. Rijksmonumentnr. 510615

Piet Heinstraat	4-8	rijksmonument	Het BANKGEBOUW van de Incassobank (Amsterdam) is in 1929 gebouwd naar een ontwerp van de Amsterdamse architect Jan Gratama in een late Amsterdamse Schoolstijl met invloed van de Delftse School.
Prinsestraat	1	gemeentelijk monument	WOONHUIS, in opdracht van S. Menko jr. in 1909 naar een ontwerp van de bouwkundige R. van der Woerd (Enschede) gebouwd op de hoek van de Prinsenstraat, M.H. Tromplaan.
Prinsestraat	10	rijksmonument	Het SCHOOLGEBOUW "DE STADSWEIDE" is in 1913 gebouwd als zevenklassige openbare lagere school met inpandige congiërgewoning en gymnastiekzaal naar een ontwerp van de stadsarchitect A.H. Op ten Noort. Rijksmonumentnr. 510623
Prinsestraat	14-18	rijksmonument	De SYNAGOGUE, samen met de voormalige Joodse SCHOOL en twee WONINGEN in één bouwvolume, is in 1927-1928 gebouwd in opdracht van de Nederlandse Israëlitische Gemeente te Enschede met financiële steun van de textielabrikant S.N. Menko. Rijksmonumentnr. 510624
Richtersweg	55	gemeentelijk monument	TRAFOHUISJE gelegen aan de Richtersweg, Gebouwd rond 1930 na vergroting van de fabriek Spinnerij Oostveld aan de Goolkatenweg in 1928. Het opvallende hoogopgaande gebouwtje is tussen een aantal woonhuizen gelegen.
Rietmolenstraat	9-27 oneven	gemeentelijk monument	Opvallende rij DUBBELE WONINGEN, gebouwd omstreeks 1910. Het rijtje van identieke dubbele woningen is opvallend gelegen aan het begin van de Rietmolenstraat, in een flauwe bocht.
Ripperdastraat	8	rijksmonument	HERENHUIS "DE STADSWEIDE", gebouwd in ca. 1905. In het stadsuitbreidingsplan van 1904-07 nam het deel De Stadsmaten, ook De Stadsweide genoemd, een uitzonderingspositie in. Voor deze deftige villawijk werd een afzonderlijk uitbreidingsplan gemaakt. Rijksmonumentnr. 510616
Ripperdastraat	1-29 oneven	<u>voorbescherming</u> gemeentelijk monument	<i>Voorbescherming stadswand</i>
Roessinghsbleekweg	20	gemeentelijk monument	TUINMANSWONING, gebouwd in 1929 in opdracht van de heer Van Heek als onderdeel van het G.J. van Heekpark. De woning is markant gelegen aan de rand van het park.
Rosinkweg	35	gemeentelijk monument	Het belang van de Twentse BOERDERIJ "HET ROSINK" is gelegen in haar traditionele opzet, constructie en materiaalgebruik. De hoofdvorm van de boerderij is gaaf. Het is een 18e eeuwse boerderij, geheel gebouwd in baksteen op een plint van Bentheimer zandsteen
Rosinkweg	40	rijksmonument	BOERDERIJ "HET TIJBEREND" met houten geveltoppen, plint van Bentheimer steen, vensters met kalf en roedenverdeling en boogvormige deeldeuren in de achtergevel. Rijksmonumentnr. 15311
Rozenstraat	98	gemeentelijk monument	O.B.S. La Res, voorheen DE LAARES SCHOOL, gebouwd in 1930 in opdracht van de gemeente Enschede. De openbare lagere school is een onderdeel van het Laarescomplex, dat bestaat uit twee scholen en een badhuis.
Scheiding Drienermarke en Lonnekermarke	ongenummerd	rijksmonument	ZWERFSTEEN aan de Verlengde van Heeksbleeklaan; scheiding Driener- en Lonnekermarke. Rijksmonumentnr. 46606
Scheiding Marken Berghuizen, de Lutte en Lonneker	ongenummerd	rijksmonument	ZWERFKEI als scheiding tussen de marken Berghuizen, de Lutte en Lonneker. Rijksmonumentnr. 46599
Scheiding Marken de Lutte en Lonneker	ongenummerd	rijksmonument	ZWERFSTEEN in weide tegen wal; scheiding tussen de marken de Lutte en Lonneker. Rijksmonumentnr. 46600
Scheiding Marken Usselo, Tweekelo en Oele	ongenummerd	rijksmonument	BELDESPAAL. Scheiding tussen de marken Usselo, Tweekelo en Oele. Rijksmonumentnr. 46595
Schipholtstraat	62	gemeentelijk monument	Dit KERKJE is van belang uit cultuurhistorisch oogpunt. Het herinnert aan een exodus van kerkgenoten uit de kop van Overijssel, via Duitsland, naar Glanerbrug.
Scholten Reimerstraat	40	gemeentelijk monument	PASTORIE, gebouwd in 1911-1912 naar een ontwerp van de architect W. te Riele. De architecten W. en G. te Riele hadden zich gespecialiseerd in het bouwen van kerken. De pastorie hoort bij de naastgelegen kerk St. Jacobs de Meerdere.
Schukkinkweg	15	rijksmonument	Erve "Het Schukkink". BOERDERIJ van het hallehuistype, in zorgvuldige baksteenarchitectuur in 1929 gerealiseerd en forse, grotendeels met planken gedichte VAKWERKSCHUUR. Rijksmonumentnrs. 15312, 510610
Singravenlaan	10	gemeentelijk monument	WOONHUIS "GRANADA", gebouwd in 1963, naar ontwerp van H. Haan. Het woonhuis is samen met Jan Rietveld ontworpen. Het huis is gelegen aan de Singravenlaan, in een villawijk aan de oostkant van Enschede.
Slaghekkeweg	18	rijksmonument	TUIN in 1914-1918 ontworpen door tuinarchitect Louis van der Swaelmen, behorende bij het rond 1901 gebouwde landhuis "De Boekel". Het rechthoekige deel van de tuin ten oosten van het huis beschermd. Rijksmonumentnr. 510645

Slaghekkeweg	18	gemeentelijk monument	LANDHUIS "DE BOEKEL", gebouwd in 1901 in opdracht van de heer Ter Kuile. Het ontwerp is afkomstig van Karel Muller. Later, in 1956, is het landhuis in opdracht van Fam. M. Ter Kuile-Scholten verbouwd naar een ontwerp in de zogenaamde chalet-stijl van de Larense (NH) architect P.C. van Uchelen. De tuin van de ontwerper Van der Swalmen is beschermd als Rijksmonument. Bij het pand hoort een garage.
Smalenbroeksweg	15-17	rijksmonument	BOERDERIJCOMPLEX "HET SMALENBROEK", bijzonder mooi op het bosrijke landgoed het Smalenbroek gelegen, in zijn huidige vorm overwegend 18e-eeuws (jaartalsteen 1762) en later (XIX-XX), doch in aanleg vermoedelijk ouder, bestaande uit grote BOERDERIJ met in XXa uitgebreide aangebouwde bovenkamer, grote in aanleg eveneens nog 18e-eeuwse SCHUUR en STOOKHOK (XIX B). Rijksmonumentnr. 363393
Snellenweg	35	rijksmonument	BOERDERIJTJE "DE SNELLER", met vakwerk in achter- en rechter zijgevel. Rijksmonumentnr. 15313
Spinnerstraat	10-12	gemeentelijk monument	De WINKELGALLERIJ/WONINGEN zijn gelegen op een van de centrale pleinen binnen de wijk "Pathmos". Aan de overzijde van de straat bevindt zich de lagere school met badhuis.
Spinnerstraat	27	gemeentelijk monument	(VOORMALIG) BADHUIS, gelegen naast de school 't Stadsveld aan een plein midden in de wijk "Pathmos". Het badhuis is tussen 1915 en 1920 gebouwd.
Spinnerstraat	29-29a	gemeentelijk monument	Openbare lagere SCHOOL "HET STADSVELD", gelegen in het midden van de wijk "Pathmos". Gebouwd in de jaren 1915- 1920 naar ontwerp van de heren W.K. de Wijs en A.H. van der Noort. Het pand is beeldbepalend in de wijk "Pathmos".
Stadsgravenstraat	57-59	gemeentelijk monument	De witgepleisterde KERK heeft een houten toren met naaldspits op een tuitgevel met zandstenen dekplaten. De voormalige KOSTERSWONING bestaat uit een begane grond en een zolderverdieping, is vijf traveeën breed. Beide van belang vanwege de eraan verbonden geschiedkundige herinneringen en de ligging in de binnenstad.
Stadsgravenstraat	69	gemeentelijk monument	Klein STADSSCHOOLTJE, van belang vanwege de eraan verbonden geschiedkundige herinneringen. Het gebouw past goed in de bestaande omgeving.
Stadsmatenstraat	1- 101	gemeentelijk monument	FLATGEBOUW KONINGIN WILHELMINA, gebouwd in 1950-1952 naar ontwerp van de Twentse architect W.K. de Wijs. Het idee voor de bouw van de flat kwam uit de fabrikantenkring. Voor hun oude dag wilde ze een goede plek creëren om te wonen.
Staringstraat	33	rijksmonument	Neo-classicistische THEEKOEPEL die omstreeks 1913 is gebouwd in de tuin van het "Witte Huis" van Herman van Heek aan de Oldenzaalsestraat. De vormgeving van de koepel is geïnspireerd op een paviljoen van de Trinkhalle. Rijksmonumentnr. 510628
Stationsplein	33-39	gemeentelijk monument	STATION, gebouwd in 1950 naar ontwerp van H.G.J. Schelling. In de jaren vijftig van de twintigste eeuw leidde niet zozeer herstel van oorlogsschade tot de bouw van een nieuw station als wel de elektrificatie van het treinverkeer.
Stroinksbleekweg	20-11 t/m 20-43	gemeentelijk monument	FABRIEKSHAL TWENTSE TEXTIEL MAATSCHAPPIJ (TETEM), gebouwd in 1924 als een dochteronderneming van de fabriek I.I. Roozendaal. Het ontwerp is van de architect A.G. Beltman (Enschede). Het hoofdproduct was het vervaardigen van dekens.
Stroinksweg	88	rijksmonument	Fraai BOERDERIJCOMPLEX "HET STROINK", bestaande uit een BOERDERIJ, waarvan het woongedeelte deels typisch 19e eeuws en deels gemoderniseerd is, een LANDARBEIDERSWONINKJE onder schilddak en twee houten SCHUREN. Rijksmonumentnr. 15316
Strootsweg	401/407	rijksmonument	BUITENPLAATS "HET STROOT", bestaande uit monumentaal LANDHUIS in eclectische stijl (ontstaan voor 1865, verbouwingen in 1884, 1922 en ca. 1930), TUINAANLEG (in verschillende perioden tot stand gekomen) KOETSHUIS met inpandige KOETSIERSWONING (ca. 1917), BOERDERIJ met TWEEKAPSSCHUUR (1917) met HOUTEN SCHUUR (voor 1850), SPEELHUISJE (jaren '20) en POORT (XVIIa). Rijksmonumentnrs. 15314, 510585, 510589, 510590, 510587, 510588
Strootsweg	415	rijksmonument	BOERDERIJ "HET BRINKMAN", met gaaf vakwerk in achter- en linker zijgevel. Typische en zeldzame vorm van onderschoer. Rijksmonumentnr. 15315
Sumatrastraat	61-63-65 / 67-69 / 71	gemeentelijk monument	AFDAKSWONINGEN, gebouwd rond 1900. De woningen zijn gelegen in een arbeiderswijk aan de rand van het voormalige industrieterrein van Enschede. Dit type arbeiderswoning is erg zeldzaam in deze regio. Achter de woningen staan bijbehorende SCHUREN.
Thorbeckelaan	20	rijksmonument	WOONHUIS in Um 1800-stijl dat in 1923 is gebouwd als pastorie bij de kerk op de Oude Markt in opdracht van de Hervormde Gemeente Enschede. Het huis is gebouwd naar ontwerp van de architect Huijgens en vertoont grote stilistische gelijkenis. Rijksmonumentnr. 510641
Toernooistraat	2-14 even	gemeentelijk monument	WOONHUIZEN, gebouwd omstreeks 1970 naar ontwerp van N. Zantinge (Enschede). De woonhuizen zijn gelegen aan de toernooistraat en grenzen aan de achterzijde aan weilanden. De woningen zijn geschakeld. De woningen, behalve nummer 14, hebben diverse wijzigingen ondergaan.

Tubantiasingel	63-71	gemeentelijk monument	COMPLEX "TREBBE", in 1927 in opdracht van de "Twentsche Overzeese Handelmaatschappij" gebouwd naar een ontwerp van de Haarlemse architect A. de Maaker. Het complex bestaat uit drie bouwoonderdelen; een KANTOORGEBOUW, GARAGES en een DUBBEL WOONHUIS
Tulpstraat	65	gemeentelijk monument	Het BADHUIS is in 1929 gebouwd, in opdracht van de gemeente, als onderdeel van het Laarescomplex dat bestond uit een lagere school en een kleuterschool (Tulpstraat 67). Op dit moment wordt het badhuis gebruikt als buurthuis.
Tulpstraat	67	gemeentelijk monument	De KLEUTERSCHOOL is gebouwd in de jaren '30 van de 20ste eeuw. De kleuterschool is een onderdeel van het Laarescomplex. Een badhuis (Tulpstraat 65) en een lagere school grenzen aan de kleuterschool. De erfafscheiding, in de vorm van een ijzeren hek met gemetselde balusters, maakt onderdeel uit van de bescherming.
Tweede Emmastraat	60	gemeentelijk monument	MARANATHAKERK, gebouwd in 1953 naar ontwerp van A.P. Woltjer. Van belang vanwege de traditionele bouwstijl en contrasten en vanwege de gaafheid van de hoofdvorm en de detaillering.
Twickellaan	16	gemeentelijk monument	WOONHUIS "PRONK", gebouwd in 1961-1962 in opdracht van de heer J.D.J. Pronk (directeur van de Academie voor Kunst en Industrie te Enschede) naar een ontwerp van de architect G.Th. Rietveld (Utrecht).
Twistveenweg hoek Weustinkhoekweg, Rijksgrenssteen	ongenummerd	rijksmonument	RIJKSGRENSSTEEN; hoek Twistveenweg-Weustinkhoekweg. Bentheimerzandsteen; inscripties: EM (Esmarke); VM (Usselermarke); BM (Buursermarke) 1743. Rijksmonumentnr. 46590
Usselerveenweg	ongenummerd	rijksmonument	Terrein waarin OVERBLIJFSELEN VAN BEWONING. Datering: laat Palaeolithicum. Rijksmonumentnr. 45367
Usselerveenweg, Usselo	ongenummerd	rijksmonument	Terrein waarin OVERBLIJFSELEN VAN BEWONING. Datering: laat Palaeolithicum. Rijksmonumentnr. 45368
Van der Waalslaan	25	gemeentelijk monument	KERK APOSTOLISCH GENOOTSCHAP. Gebouwd in 1958 naar ontwerp van H. Mastenbroek en J.A. de Herder. Functioneel vorm gegeven en van belang als voorbeeld van de naoorlogse wijkgedachte en als apostolische kerk in Enschede.
Van Heeksbleeklaan	25	gemeentelijk monument	Het belang van Twentse VAKWERKBOERDERIJ "N TUUTN" is gelegen in haar traditionele opzet, constructie en materiaalgebruik. De boerderij is landschappelijk fraai gelegen aan een zandweg, op de grens tussen het THT-terrein en een nog ongeschonden agrarisch gebied,
Van Heeksbleeklaan	bij 64	rijksmonument	VAKWERKSCHUURTJE met oud-Hollandse pannen gedekt. Officiële aanduiding 'bij 344'. Rijksmonumentnr. 15294
Van Heeksbleeklaan	68	gemeentelijk monument	Het belang van dit Twentse VAKWERKBOERDERIJTJE "LAMMERINKSWÖNNER" is gelegen in de traditionele opzet (los hoes), constructie en materiaalgebruik. Hoewel de situering niet oorspronkelijk is, is het boerderijtje mede belangrijk vanuit een educatief oogpunt.
Van Heeksbleeklaan	bij 68	gemeentelijk monument	Het belang van deze BAKSPIEKER is gelegen in zijn traditionele constructie en materiaalgebruik en de inmiddels grote zeldzaamheid van het type in Enschede. (Vorige locatie: Aamsveenweg 225)
Van Heeksbleeklaan bij vijver	ongenummerd	gemeentelijk monument	KOETSHUIS, van eenvoudige classicistische opzet. Het belang van dit gebouwtje is gelegen in de inmiddels betrekkelijke zeldzaamheid van koetshuizen.
Van Lochemlaan	15	gemeentelijk monument	ZOMERHUIS is gebouwd in aan het eind van de 19e eeuw. De entree van de woning is gelegen aan de Roessinghsbleekweg en grenst aan de achterzijde aan het Lochemsbleekpark/ G.J. van Heekpark. Hoogstwaarschijnlijk is het zomerhuis in opdracht van de familie Van Heek gebouwd.
Varvingsingel/ Buitenzorgplein	26-28 / 4-5	gemeentelijk monument	POORTGEBOUWEN, gebouwd rond 1929. De poortgebouwen zijn een onderdeel van het arbeiderswijkje 't Varvik, wat net achter de Varvingsingel ligt. 't Varvik werd in opdracht van bouw bureau Vereniging "de Volkswoning" gebouwd.
Verwooldsweg	26	gemeentelijk monument	BOERDERIJ "T VERWOLD", gebouwd omstreeks 1870. Het erf wordt reeds in 1389 genoemd. De boerderij en het erf zijn gelegen te midden van een woonwijk. Aan de voorzijde van de boerderij bevindt zich een bovenkamer.
Volksparksingel	1	gemeentelijk monument	VILLA "T SLACHTHUIS", gebouwd in 1912 in de zogenaamde chalet-stijl. De villa werd in opdracht van het abbattoir, als directeurswoning, naar een ontwerp van P.M.A. Huurman en W. Stok gebouwd.
Voortsweg	131	gemeentelijk monument	VML. KANTOOR MENKO N.V. rond 1952 gebouwd naar ontwerp van architect Op ten Noord Blijdenstein. Van belang als restant van de vroegere textielindustrie. Sobere bouwstijl met een esthetisch samenspel van volumes en vensters.
Waldeckstraat	13-23 oneven	gemeentelijk monument	DUBBELE WOONHUIZEN, gebouwd in 1902. Het complex is markant gelegen aan de Waldeckstraat. Het betreft een ensemble van drie identieke dubbele woonhuizen.

Walstraat	10	rijksmonument	KOETSHUIS ANNEX WOONHUIS uit 1889 met een zeer rijk gedecoreerde voorgevel in neo-renaïssancestijl. Het bestaande pand werd in opdracht van B.W. Blijdenstein verbouwd naar een ontwerp van de architect G. Beltman. Rijksmonumentnr. 510597
Weerseloseweg	183	gemeentelijk monument	POMPSTATION VITENS MET ONTIJZERINSTALLATIE EN BEZINKBEKKENS, 1900-1952/1953, naar een ontwerp van het Rijksinstituut voor Drinkwatervoorzieningen.
Weerseloseweg	255	rijksmonument	Op het (niet beschermd) landgoed "Hof Espelo" ligt dit LANDHUIS, gebouwd in 1927 naar ontwerp van de architecten Van der Goot en Kruisweg. Het pand is uitgevoerd in traditionalistische stijl met enkele architectonische details in Amsterdamse School. Rijksmonumentnr. 510602
Weerseloseweg	261	gemeentelijk monument	Het belang van dit ERF, bestaande uit BOERDERIJ, SCHUUR, BOOM en VISVIJVER, is gelegen in de eraan verbonden geschiedkundige herinneringen. De boerderij is een in hoofdzaak 19e-eeuws gebouw, geheel opgetrokken in baksteen. Het erf vormt het centrum van het gelijknamige landgoed "Hof Espelo" met fraaie bossen en boomgroepen.
Weleweg	170	gemeentelijk monument	"ERVE DE MERTENS" is opvallend gelegen aan de Weleweg. De BOERDERIJ heeft een dwars geplaatst voorhuis en vormt daardoor een vrij zeldzaam type in Enschede en omgeving. Op het erf staan naast de boerderij DRIE SCHUREN.
Weleweg	415	gemeentelijk monument	LANDHUIS "DE WEELE", gebouwd in 1912, in opdracht van W.H. van Heek (één van de directeurs van de nabij gelegen Boekelose Stoomblekerij). Het ontwerp van het landhuis is afkomstig van de architect Willem de Clerq.
Welnalaan	5	rijksmonument	Het LANDHUIS "WELNA" is in 1906 gebouwd in opdracht van de fabrikant B.W. ter Kuile naar een ontwerp van de architect Karel Muller. De dwars geplaatste vleugel is in 1916 aangebouwd als kantoorgedeelte, eveneens naar ontwerp van Karel Muller. Rijksmonumentnr. 510607
Wilgenkampweg	57	gemeentelijk monument	Het belang van deze achtkantige THEEKOEPSEL met kegelvormig dak en torentje is gelegen in de aan de textielindustrie verbonden geschiedkundige herinneringen en het feit dat deze koepels voor Enschede betrekkelijk zeldzaam zijn.
Wilhelminastraat	16-18	gemeentelijk monument	GEREFORMEERDE KERK, gebouwd in 1894 naar een ontwerp van de Enschedese bouwkundige H.E. Zeggelink. Het is de enige kerk gebouwd naar een ontwerp van deze bouwkundige. De heer H.E. Zeggelink bouwde voornamelijk scholen, met name in Lonneker.
Wilminkweg	60	gemeentelijk monument	Asymmetrische BOERDERIJ, gebouwd rond 1900. De boerderij is opgetrokken vanuit een rechthoekige plattegrond, in baksteen op een natuursteenplint, onder een met pannen gedekt zadeldak.
Windmolenweg	24-26	gemeentelijk monument	(VOORMALIG) STATION BOEKELO, gebouwd in 1883. Reeds in 1916 werd er een verdieping op het station gebouwd. Momenteel dient het station als woonhuis. De aanbouw aan de voorgevel en zijgevel vallen buiten de bescherming.
Witbreuksweg	204	rijksmonument	BOERDERIJ van het hallehuistype met herenkamer, in 1927 in verzorgde baksteenarchitectuur als proefboerderij gebouwd op het landgoed Drienerbroek van D. Blom naar een ontwerp van de architecten J. Jans en Henneke. Rijksmonumentnr. 510605
Witbreuksweg	377 -401 oneven	rijksmonument	<u>Zie Matenweg 73-75.</u>
Wooldrikshoekweg	99	gemeentelijk monument	Het belang van Twentse BOERDERIJ "HET SCHURINK" is gelegen in haar traditionele opzet, constructie en materiaalgebruik en de aanwezigheid van een tegenwoordig steeds zeldzamer wordende bovenkamer. Het is een geheel in baksteen gebouwd huis op een plint van Bentheimer zandsteen
Wullenweg	101	rijksmonument	Twentse VAKWERKBOERDERIJ "HET WULLEN", in aanleg uit 1793 daterende, doch in de 19e eeuw (1820) verbouwd. Uit vakwerk met baksteen op plint van Bentheimer zandsteen opgetrokken gebouw onder met rode pannen gedekt zadeldak tussen met hout beschoten topgevels. Rijksmonumentnr. 46612
Zonnebeekweg	110-114	rijksmonument	Historische BUITENPLAATS "ZONNEBEEK", in 1906-08 gesticht door J.B. (Bernhard) van Heek. De buitenplaatst omvat het LANDHUIS, de TUINAANLEG, het KOETSHUIS met PAARDENBOXEN en DIENSTWONING, de GARAGE en KAPSCHUUR, de MOESTUIN met SCHUUR, de THEEKOEPSEL, de SCHAAPSKOOI met DUIVENTIL en een HEK met op de pijlers "Zonnebeek". Rijksmonumentnrs. 510560, 510562, 510563, 510564, 510565, 510566, 510567, 510568.
Zuiderhagen/Pijpenstraat	36	gemeentelijk monument	WOON-WINKELPAND gebouwd in 1901 naar een ontwerp van architect A.G. Beltman (Enschede) in een neo-renaïssance hoofdvorm met Jugendstil details. Het op een hoek gelegen pand is markant gelegen binnen het oude stadserf van Enschede.
Zweringhoekweg	45	rijksmonument	Twents BOERDERIJCOMPLEX "T ELFERINK", in aanleg 18e eeuws, doch in de 19e en de 20e eeuw verbouwd. Bestaande uit HOOFDGEBOUW met bovenkamer, aangebouwde grote SCHUUR en vrijstaande houten SCHUUR. Rijksmonumentnrs. 46611, 335533

